

TELEGRAFUL ROMANU

Telegraful ese de două ori pe săptămâna : joia și Dumineca. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditorul foie pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretiul prenumeratii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nr. 93. ANULU XVI.

Sabiu, în 14/26 Novembre 1868.

tră provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri straine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratelor se plătesc pentru înaintea ora cu 7. cr. sîralu, pentru a două ora cu $5\frac{1}{2}$. cr. și pentru a treia repetire cu $3\frac{1}{2}$. cr. v. a.

Fiindu ca se apropia finirea sorocui la prenumeratia protocolului și acelora Congresului nostru național român bisericescu, ceea ce s'au prefisit cu 1 fl. v. a. pentru aceea se face cunoșcutu acum ca după 1-lea Decembrie a. c. pretiul unui exemplariu din protocolul și actele Congresului va costă 1 fl. și 50 xr. v. a.

Sabiu, 9 Novembre 1868.

Directiunea tipografiei archiepiscopale.

Imbunatatirea dotatiunei preoților.

(Capet.)

La prim'a vedere e apriat, ca statorarea sumei acesteia, spre a poté ajută amesuratu lipsei și mediulocelor spre a pune precătu se pote pre toti parohii intru o asemenea poziune buna, recere date speciali, anume :

a) trebuie constatatu mai întâi venitul curat alu fie-cărui parochu din parochia și inca deosebitu venitulu celu siguru stabilu, din nemisicatore ori alte dotatiuni, și venitulu aproxiimativ din stola, pentru de siguru nime nu va poté pledá pentru o procedura că aerea, carea fără privire de e unu preotu in parochia cea mai de frunte séu cea mai slabă, aru voí a împărți tuuroru asemenea de mare subveniune, ce aru avé de urmare togm'a cea mai mare nedreptate, aru micu sum'a, ce vine pre căte unolu, și pre celu ce are și asia venitul bunu l'aru ajută pré multu, iéra pre celu cu venitul slabu totu nu l'aru scapă din miseria.

b) E necesariu mai incolo a deschiliș parochiele, dupa scumpetea treiului prin cerculu acel'a unde se află, in clase deosebite, și a staveri massimulu și minimulu dotatiunei pentru parochi dupa aceste clase, de exemplu, déca s'arū staveri venitulu unui parochu din comun'a salăsca dela 600 pâna la 800 fl. v. a., atunci dotatiunea unui preotu in orasii mare aru trebuie sa sia celu putinu 1000 pâna la 1200 fl. v. a.

c) In fine trebuie luate in vedere căte sucursale, caru s'arū poté pretinde într'un'a séu alt'a comuna dupa impreguiările locului din fonduri locali, d. e. într'o comuna orasienescă incătu s'arū puté esoperă dela orasii contribuire, in fundulu regiunii canonica promisa din partea sasilor, in locurile, unde se află erariolu montanistcu sucursulu acestui, dupa cum i-lu da altorū religioni, séu din alte fonduri montanistice, in comitate portiunea prescrisa pentru preotu și escindenda cu ocaziunea comassatiunei. Se intielege ca preot lu, pâna nu va fi esoperat sucurulu de acestu soiu, nu va poté fi mangaiatu cu acceptarea dupa acel'a, insa e necesariu a adonă datele aceste, pentru că corporatiunile representative bisericesci, fără-care dupa pusenea sea sa lucre din resputeri, a scôte ajutoriu din căte sorgintiele de venit, caru ni s'arū compete, pentru că prin acést'a sa ni se usiuredie sarcin'a comuna.

d) Ací vinu apoi a se mai luă in cumpenire remedii cele-lalte, ce ni se presinta, spre a ju-deca incătu aru fi de aplicabile și in ce modu, cum suntu : reducerea parochielor, aplicarea sistemului capelanilor, etc.

Cumca inainte de a pñé esecută imbunatatirea dotatiunei, căte aceste de sub d) trebuie per-tratați și statorite, iéra datele atinse, anume cele de sub a) și b) culese pre o cale ce ne da siguranția de autenticitate, credu ca dupa natur'a luncrului inca nu pote veni la indoieala, asemenea e nedisputaveru și aceea ca déca avemu vointia fir-

ma și vomu conlucră cu totii, adunarea datelor se va puté face in tempulu celu mai scurtu ; cum va pasi in vietia statutulu elucratu pentru organizația provinciei noastre metropolitane.

Numai că in trécatu vréu sa amintescu ací și aceea idea, ca mână in mână cu lucrările pentru imbu-natâtirea dotatiunei preoțiesci va trebui sa mergă in interesulu comunu aln preoților cătu și a mi-reilor regulare tacselor scolare, amesurat re-cerintelor tempului, pentru ca fia-care parte sa scie, de ce sa se tienă. Dupa ce se va fi făcutu dotatiunea indestulitóre pentru preoți, dupa pararea mea, pentru funcțiunile acele preoțiesci, de care dupa prescriptele bisericei totu creștinulu are lipsa neincungjurata, d. e. botediu și altele de asemenea, tacsele aru trebui sa incete cu totulu, și sa se inlocuiésca prin o suma ficsa anuale, numai pentru casulu cându unulu séu altulu aru posti se-versarea acelora cu ceremonii mai multe, caru nu suntu neincungjurata de lipsa, daru facu funcțiunea mai solemnă, d. e. precum suntu de aceste la in-mormentări, sa se staverescă tacse mai mari.

Sa trezemu acum la alu II punctu, fără care planulu lucratu gata cu căte datele cu totu, aru remané numai in aeru, aru fi nerealizaveru, și a-cest'a e fundulu din care sa se ia sumele trebuciose.

Inainte de a intră in meritu sa-mi sia insa-ieratul a premite, ca, fondulu din care sa se ie-sumele acese n'aru avé de a se formá singuru numai spre acestu scopu, ci cu privire la lucrurile cele multe salutare, caru avemu a le înfintia și la caru căte avemu lipsa de bani, se recere formarea unui fondu însemnatu naționale bisericescu, déca nu voim sa remanem pro lângă vorbe góle intru căte intreprinderile noastre.

Pre Esc. Sea P. Metropolitu și Archiepiscopulu-amu vediutu și pre partea acést'a a terenului bisericescu mergându cu bonu exemplu înainte, și fatigându nencetatu pentru punerea de temelii bine.

Asia parte numai din alu seu, parte cu contribuirea sea și a altor'a, séu prin mediocirea unor ajutore dela statu, a intemeiatu séu celu pu-cienu a facutu inceputulu pentru unele fonduri, cum e, dupa cătu le sciu eu, fondulu Pantazianu pentru ajutori-rea veduvelor și orfanilor preoților, fondulu tipografcu, fondulu seminariale, fondulu Franciscu lo-sifianu, fondulu catedralei. Resultate de totu frumos și demne de căte recunoscintia suntu aceste, déca privim mai alesu la impreguiările noastre cele nefavoritore, sub caru s'au esoperat.

Ie cându ince suntemu repusi in usuarea constituției bisericesci, apucându cu poteri intru-nite de a vindeca dela redacina căte relele, avendu in vedere planuri mari și realizare grabnică, trebuie sa dispunem și preste mediulocice mari materiali, pentru ca altcumu in zadar ne opintim.

Vine acumu intrebarea cum, și de unde sa se creeze căte? Aristocracia bogata, séu burgesia asié de avuta, cătu sa pote contribui cu miile nu avemu, ieru dela stramosi puciene a remasă pentru ce au avutu a cadiutu jertfa vicisitudinei sechilor trecuti.

Basea organizatiunii noastre întregi in biserică e cea democratică, dupa cum a intemeiatu insu-mantulorii.

Avemu daru sa aratămu, ca precum voimua a fi cu totii asemenea a indreptătili, asia și voimua contribui cu totii la suportarea sarcinei, carea inparișta pre toti, devine usioră.

Principiul celu mai dreptu aru fi prin urmare : ea fiecare sa contribue dupa averea sea la presta-re mediulocelor materiali spre scopurile naționale bisericesci.

Ea' modulu celu mai simplu și recomenda-bilu ar fi sa se reparteza sum'a anuale, ce s'ar-stantă prin congresu, pre creștinii români de re-ligiunea gr. reserităna, dupa venitulu statorită pen-tru dările statului, vă sa dică dupa proporțiunea dărilei, ce o platescă, séu exprimăndu-se cu unu terminu mai desu auditu : sa se facă arunculu dupa florinii dărilei, banii acesti a sa-i incaseze organele statului din prelunga cu darea, și sa-i administreze la tempu anumitul organelor respective bisericesci, caru iera stau sub control'a sinodelor dapa statu-tulu organicu.

Ce sume mari s'arū poté adună in acestu chipu și ce pucinu s'arū ingreui'a prin acést'a singu-ratie creștini, potem vedé indata, déca ilustrâmu lucrul cu unu exemplu.

Provinci'a metropolitană numera de sigura, celu pucinu unu milionu doue sute de mii de suflete. Sa punem ací ca numai a trei'a parte vine sub dare regulata, și luându sum'a mediulocia, ar veni pre capu ca (impartial'a faptică se va face, vedibine, dupa avere) numai unu florenu pre anu, eata ca aru fi venitulu anualu brutu de patru sute de mii și spesele incasării pre langa modalitatea indigitata, neinsemnatate.

Dupa aceste premise și dupa ce ne vomu aduce aminte ca comisiunea cea mare de 27 a con-gresului a fostu esmisu o subcomisiune pentru elu-crarea unui operatu in privint'a organisării paro-chielor și altulu in privint'a adminisirării fondu-riilor, dupa ce elaboratele acestea facute gata s'au pusu pre més'a congresului, din caus'a scurtimii tempului ince nu s'au mai potutu luă la desbatere, ci s'a decisu sa se pastreze că materialu pentru gresulu venitoriu, ce se atinge de celu d'antâi ince s'a decisu sa se tramita s'odelor eparchiali spre desbatere și formulare de propuneru in acestu obiectu: credu ca va vedé ori și cine cumca con-congresului i-a fostu absolutu cu nepotintia a deslegă-cestiunea inbunatatirei dotatiunei preoțiesci cu a-st'a ocasiune, ca n'a potutu de asta data a face alt'a decătu ca totusi a pusu fundamentul la o des-legare multiamitoru prin urmatorioulu conclusu pro-pusu de D. deputatu Ianculescu, sprijinitu de toti mem-bri congresului și partinitu cu cal-dura și din partea presidiului;

a) ca inbunatatirea stării ma-teriali a preoțiloru congresulu o recu-noscere de necesitate absoluta și ne-a-menavera;

b) ca din partea sea numai pentru căte acestea nu s'a ocupat u cu discussiunea a mai detaiata a acestei intrebări, pen-tru ca i-ai lipsit u tempulu și datele receru-ru;

c) sa se provoce căte sinodelor diecesane, că a-me-surat referintelor fiecărei die-cese și sa pregătesc unu proiectu pentru deslegarea acestei cestiuni și sa-lu substanța celu mai dea-própe congresu bisericescu;

d) spre realizarea acestui proiectu e reducerea preotimii o condiție neaparata, și prin urmare, se róga capii bisericesci resp. se provocea consis-to-riile diecesane, că din potint'a impregurărilelor, sa incépe a reduce successive numerulu preoțiloru;

e) ca in legatura cu acést'a reducere averea aflatore adu in posesiunea bisericei gr. reserităne sa se dechiare de neinstrainavera, și presidiul sa se róge a esoperă la Maiestatea Sea sanctionarea a-cestui principiu.

Conclusula vorbesc destulu de apriau; și déca respectivii dimpreuna cu reprezentantile spre acést'a chiamate, voru grabi cu adunarea materi-alului, atunci sessiunea cea mai de aprópe a con-

gresului, pote intrá în meritulu cestiunii luate de tem'a acestui articol, ear' despre congresu credu, ca cu anima linisita se pote dice: ca dintau numai a fostu posibilu, facia cu impregiurările nóstre, și chiamarea sea de o constituantă, si-a cunoscutu și inplinitu datorinti'a.

Pest'a in 28 Oct. (9 Nov.) 1868.

Dr. Iosif Gallu.

Eveneminte politice.

Atențunea politica se absorbe de cele ce se petrecu in corporile representative, diete și delegațiuni.

Sectionile dela diet'a Ungariei se ocupara in tempulu din urma cu proiectulu de lege pentru uniu-ne. Dupa diuarie neromâne aflâmu, ca români și sasii au avutu lupte și la desbaterea acestui proiect (in sectioni) și déca se adeveresce ceea ce ceteriu in acele diuarie, apoi trebuie sa admirâmu invertiturile cele asi'a de subite și neacceptate; e vorba, ca acum români suntu asia numitii „fusunisti” și magarii și secuii suntu „autonomisti.” Ceteriu adeca, ca din partea românilor și sasilor (?) se cere estinderea legei electorale și aspră Transilvaniei, pre cându cei dintâi voru pre lângă tota uniunea o alta modalitate in-partea Ungariei de dincolo, pentru noi de dincóce, de delul mare (se vede ca la acésta numai délulu e de vina) in privint'a alegerilor de deputati la dieta. Pâna nu vomu avé sciri mai positive pare ca nu ne vine a puté crede, ca ungurii sa argumenteleze faptice in contra uniunei, ce vreau sa o puna in lucrare. Tota logic'a aru fi isbita in modulu celu mai surprindietoriu.

In acésta cestiune ne spune cor. Albinei in o cor. din Pest'a, ca deputatii români dupa multe discussiuni, s'a invotu la propunerea dep. Al. Mocioni, se se ié de base și punctu de manecare interesulu poporului, și dintr'unu sîru longu de considerante lamuritorie, sa se deduca resolutiunea, „ca „diet'a Ungariei unilateralmente nu pote deslegá cestiunea uniunei, ci numai prin conlucrarea unei „diete a Transilvaniei, compuse asemenea că și a „Ungariei din representanti ai poporului.”

Politica din afara e de astadata forte seraca. Romani'a a datu și mai da inca contingentulu celu mai manosu de sciri.

Dupa alarm'a eea mare carea se atită din deslusirile bar. de Beust in comisiunea pentru inarmare, amu avutu ocaziune a inregistrá in colónele acestea și unu articulu domolitoru din Romani'a. De atunci primulu diuaru oficiosu din Bucuresci „Romanulu” se arată in uno numeru multiamitit penru in dupla care a lui Deak de a modifica proiectulu naționalitătilor. Acum vedemu o alta manifestatiune din partea acelui diuaru, carea să are cau'a in uno articulu alu oficiosei „N. Al. D Ztg” fóia despre carea se dice ca sta sub influența lui Bismarck.

Articululu mentiunatu alu diuarului prussianu se pote cuprinde in acestea: Interpelările ce se voru face in diet'a Ungariei asupra uneltirilor României voru luminá situatiunea și voru face sa dispara ideile gresite și concepute de multe diuarie din Bucuresci, asupra politicii României și positiunei ei in privint'a Ungariei. Romani'a, că tiéra invecinata cu Russi'a, Austria și cu Turci'a, fiindu in o pusetiune egale cu cea a Belgiului, nu pote sa-si asigure esistint'a, decâtua pastrându liniștea cu cea mai mare scrupulositate. Ori ce incercare de a estinde fruntariele României aru involve periculi seriosi. O miscare a statului român cáttra crescere sea teritoriale e necompatibile cu pacea generale. In decursulu articulului amintitulu diuaru afirma, ca politic'a prussiana nu sufere că pacea Europei sa se puna in cestiune de Romani'a; ba recomanda cestei din urma, că acum dupa regenerarea Austriei sa intretienă relatiuni amicale cu Ungari'a.

La acestu articulu „Romanulu” respunde, ca sfaturile aceste din Berlinu suntu conforme cu politic'a romanésca și dupa ce arata ca Romani'a are o problema destulu de mare pre cämpulu desvoltării interne, in cele ce privesc relatiunile cu Ungari'a, continua:

„Nu noi vomu voi peirea Ungariei, căci și principiile și interesele nóstre suntu in contra unei asemene monstruoase dorintie. Din contra, pentru c'amu dorit u și dorim intarirea și desvoltarea a cestei natiuni, i-amu disu totu déuna se lasse ide-

iele de concista ale evului de midilecu, căci ele nu se potu eșefu acmnu și nu potu conduce de cătu la peirea natiunea ce le ar ave și s'aru incercă se le puie in lucrare. Pentru c'amu dorit u propasirea natiunii magiare amu disu și dicem Ungurilor: Dati dreptate egala tutoru nationalitătilor și căstigatle astu-feliu prin interesu și prin anima; și cătu pentru gloria și marirea la care cu dreptu cuventu aspirati, se ne punem, le amu disu și le dicem, sa ne punem impreuna concurint'a, și celu care e pre terenulu dreptăti, alu egalităti, alu libertăti' și alu desvoltării morale și materiale și carele va intrecee pre celu-laltu, acela va fi invingetoriu și adeveratu invingetoriu, căci nimene nu-lu va poté returná dup'acea temelia de granitu. Nu scim déca Ungurii ne voru ascultá, dara scim c'acésta este calea nóstra, creditia nóstra și nici o putere nu ne va puté face se ne abatem dela densa.”

Mazzini, republicanulu celu mare alu Italiei a morit.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a (casei de susu) din 12 Noembrie au fostu la ordinea dilei raportulu comisiunei juridice despre principiile fundamentali ale procedurei civile.

In privint'a principiului dintâi și exprime comisiunea dorint'a, că ministrul de justitia sa aduca cătu mai curendu unu projectu de lege privitoru la reorganisatiunea instantiei prime. Principiulu alu doilea și alu treilea ilu primesce comisiunea; recomanda principiulu, că sa se caseze tabele districtuale, ca deocamdata sa se lasse numai un'a, și ca unu despartiementu alu acestei'a sa se organizeze că curte de casatiune, mai departe recomanda spre primire și celealte principii cu putine observări, și se invioesce și cu sustinerea forurilor bisericesci pentru casatorie, propunendu, că și pentru protestanti și israeliti sa se insinize astu-feliu de foruri.

La principiulu acest'a din urma sa facu la desbaterea speciale mai multe propunerii. Presedintele insa postesce pre-propunatorii respectivi, că pâna la siedinti'a viitoră sa-si formuleze in serisu amendamentele.

In siedinti'a (casei de josu) din 12. Novembre se imparta mai intâi sedulele pentru alegerea membrilor delegațiuni, in locul celor ce au abdisu. Stâng'a se retiene dela votare.

Dupa aceea se cutescă unele raporte, intre care și raportulu despre cestiunea nationalitătilor, cari totu se voru da la tiparit.

Mocioni declara, că densulu primesce propunerea minoritatiei in cau'a cestiunei naționalitătilor de a sea, și róga cas'a, că propunerea acésta sa o puna totu deodata cu ceea a majoritătiei la ordinea dilei (se primesce).

La ordinea dilei consultarea despre budgetu dupa despartiemintele lui singuratice, dintre care se cutescă mai intâi budgetulu ministrului presedinte, și dupa aceea cel'a alu ministeriului de culte și instiutiune. La amendoua despartiemintele se facă mai observationi și propunerii, asi'a d. e. Col. Tissa, ca preliminariulu pentru universitatea din Pest'a sa se incuiintieze numai sub conditiune, că institulu acest'a in intielesulu art. 19. din an. 1848, că institulu alu statului sa fia supusu nemijlocitul ministeriului de culte și educatiune.

Nefindu ministrulu de culte de fatia, asi'a se amena cestiunea acésta la propunerea lui Gorove pre siedinti'a urmatore.

La punctulu privitorio la subvențiunea gimnasiului gr. or. din Brasovu cere Puscariu, că sa se stergă conditiunea recomandata de comisiune, că adeca sa-si reserve dreptulu, de a denumi corpulu profesoralu, dicendu, că Maj. Sea nu au pusu atare conditiune atunci, cându au incuiintiatu subvențiunea aceea.

Tincu și Borlea apara propunerea lui Puscariu și Borlea accentua, că intr'unu statu constitutionale, nu trebue sa vina o astfelu de impregiurare, că sa se ie a drepturile cuiva, ci mai curendu e de a se astepta, că prin constitutiune sa castige cineva drepturi; densulu sperăza in fine, că dora nu se va aduce prin prima conditiunei amintite la credint'a aceea, că cas'a aru avea nescriv'a intenții ascunse fatia cu interesele nationalitătilor.

La acestea Berzenzey vorbindu penpru propunerea comisiunei dice intre altele, că la unu institutu, care e subventionat de statu, statul are dreptu de a pretindă, că puterile investimentului sa nu se denumește in contra intenționei sele și sa nu instrueze tinerimea sea in totu felul de intenționi escunse.

In fine venindu propunerea la votare se primisce cu majoritatea voturilor propunerea comisiunei.

Siedinti'a (casei de susu) din 13. Noembrie.

La ordinea dilei e continuarea desbaterei speciale daspre raportulu comisiunei juridice in privint'a procedurii civile celei noue.

Mai intâi ie a cuventulu primatelor Simor și apărea drepturile (să mai bine disu privilegile) bisericei catolice incheiându cu propunerea, că sa nu se primăscă propunerea in privint'a judecătoriei la casatoriele amestecate, și cea in privint'a casatorielor amestecate sa remâna in valore usul de pâna acum'a.

L. Tisz'a luându cuventulu reflectéza, că observările Primatei aru fi la locu numai la §. 22. desbaterea insa trebue continuata de acolo, de unde sau lasatu in siedinti'a trecuta, și anume, de unde recomenda comisiunea, că și pentru evangeli și israeliti trebuie sa se insinize forurile matrimoniale. Vorbitoriulu propune acésta sa se lasse simplu afara, și sa se primăscă numai partea prima din punctul amintit, dupa care forurile bisericesci au de a se sustine deocamdata; incătu insa in projectulu de lege despre procedura civilă nu se face amintire de forurile bisericesci in privint'a protestantilor și unitarilor din Transilvania, sa se adauge ceea ce lipsesc.

Dupa aceea mai vorbesce in privint'a acésta Radvanszky, combatându pre Primatele intr'unu modu cam ironicu, apoi mai face unele observări Primatele și Vay, și in fine se primăscă propunerea amintita a lui Tissa cu majoritatea voturilor.

Siedinti'a (casei de josu) din 13 Noembrie. Dupa presentarea unoru petiuni se trece la ordinea dilei, la care e continuarea consultării despre budgetulu ministeriului de culte. La propunerea lui Car. Németh pentru subvenționarea scólei gimnastice din Pest'a se fipséza dupa propunerea lui Decko suma de 5000 fl.

Tanárky aduce in numele ministrului de culte la cunoscintia, că acest'a va asterne cătu mai curendu unu conspectu despre veniturile și spesele universitătiei. Pentru aceea se róga pentru votarea sumei de 50,000 fl. Simonyi aduce aminte ca Tissa a facutu prin propunerea sea din siedinti'a trecuta sum'a cest'a alternatória dela conditionea aceea, déca se va declară universitatea de institutu alu statului. Asupra cestiunei acesteia se incepe o discussiune mai indelungată, in urm'a cărei'a se incuiintiaza la votare sum'a de 50,000 fl. pentru universitatea reg., că institutu alu statului.

Venindu la consultare budgetulu ministrului de justitia, pentru care e preliminata sum'a de 3,360,900 fl., se face intre altele intrebarea, că ore potu fi secretarii secundari de statu totu odata și asesori la tabl'a septemvirala și potu trage le'a pentru ambele oficii? — Deórece insa ministrul de justitia, acum'a se află in cae'a de susu, asi'a la propunerea lui Somssich se amâna consultarea despre bugetulu acestui'a pre alta data.

Dupa acestea urmăza consultarea despre budjetul ministrului de interne, ceea ce insa la propunerea lui Nicoliciu se lasa pre siedinti'a urmatore.

Delegațiunile.

In 16 Novembre s'au deschis siedintiele de delegațiuniilor convocate in Pest'a.

Siedinti'a delegațiunei austriace din 16 Noembrie o deschise presedintele ei Dr. Kaisersfeld prin o vorbire scurta, in carea saluta pre membri delegațiunei și i provoca, a se apucă cu seriositate și energia de lucru ce le sta inainte.

Cancelariulu imperialu bar. Beust dice in vorbirea sea, impregiurarea aceea, că delegațiunea s'au conchiamatu in Pest'a, sa nu servescă spre slabirea legaturei comune, ci spre intarirea ei.

Ministrulu de finantie bar. Becke prezinta conspeciale detaliate despre budjetulu ministeriului de finantie, a cortiei supreme de computuri, și des-

pre statorarea preliminariului statului. Pentru consultarea despre preliminariului pre an. 1869 se alegu 24 de membri.

Totu in 16. Novembre s'a constituit si comitetul pentru afacerile finantiale, alegendu-si de presiedinte pre Kaiserfeld, precum si celalalt personalu.

Siedint'a de legatiune iunguresc din 16 Novembre o deschise presiedintele ei Somisch prin o alocutiune scurta, dicendu, ca institutu delegatiunilor este o recerint'a a momentului, ea nu va puté si scutita de legea perfectionarei, desvoltarei si a modificării corespondientor; pâna cîndu insa are valore de lege, trebuie sa se tienă fiacare de ea. Bar. Orzcy presentăza in numele ministeriului comun propunerea despre budgetul ministeriului de externe, de finantie, si a celui de resbelu.

Dupa acestea se imparte delegatiunea in patru comisii si anume pentru externe, pentru armata, pentru marina si pentru finantie.

Projectul de lege (Hoszu)

Dupa care pre basea reprezentatiunei poporului au de a se alege deputati, pre cari i voru trame comitatele, districtele, scaunele si municipiile reg. din Transilvania la diet'a Ungariei.

§. 1. Comitatele, districtele, scaunele si municipiile regesce din Transilvania trame la diet'a Ungariei 75 deputati, cari toti au dreptu egal de a vota si cari dupa o impartire proportionata au de a se alege pre basea considerantelor teritoriale si agronomice in modulu urmatoriu:

A. Ablegatii, pre cari au sa-i aleaga comunitatile singurante.

1. Clusiuu tramite	2	deputati
2. Mur. Vasiarheiulu	2	"
3. Alba-Iuli'a	2	"
4. Gherla	1	"
5. Elisab-topolea	1	"
6. Sabiulu	1	"
7. Brasiovulu	1	"

B. Comitatele, districtele, scaunele, orasiele si cercurile de alegere statatore din comunitati, la a căror alegere de deputati nu participa si orasiele aceleia, cari sub A, au dreptu de a-si alege deputatilor proprii.

8. Comitatul Albei inferiore trame la ofalta cu locurile tassale Ocn'a si Abrudu 6 deputati.

Loculu principale pentru unu cercu de alegere este Ocn'a, pentru celalaltu cercu de alegere e Abrudulu, la cari se adauge cîte unu teritoriu cu unu numeru de poporu coresponditoru in proportiune cu cele siase locuri de deputati.

9. Comitatul Albei superiore

tramite	2	deputati
10. Cetătiei de balta	3	"
11. Turdei	4	"

12. Clusiuu	impreuna cu opidulu Cojocn'a	5	"
-----------------------	--	---	---

Loculu principale pentru unu cercu de alegere e Cojocn'a, de care are sa se tienă si unu teritoriu cu unu numeru coresponditoru de poporu.

13. Comitatul Dobâcei trame cu opidulu Secu 3 deputati.

Loculu principale pentru unu cercu de alegere este Secu, la care inca sunt de a se adauge comunitati cu unu numeru de suflete coresponditoru.

14. Comitatul Solnocelui inferioru

tramite	3	deputati
15. districtulu Nasaudului	2	"

16. " Fagarasiului	2	"
------------------------------	---	---

17. Comitatul Hunedorei cu Hatiegulu si Hunedora (opidulu) trame 6 deputati

Loculu principale pentru unu cercu de alegere e Hatiegulu, pentru celalaltu Hunedora. La acestea inca sunt de a se incorpora comunitati cu suflete in numeru coresponditoru.

18. Scaunulu Ciucului trame cu opidulu Csik-Szereda 3 deputati.

Loculu principale pentru cerculu de alegere e Csik-Szereda.

19. Treascaunele trame cu opidulu Breticu, Sepsi-Szent-Gyorgy, Kézdi-Vasarhely si Illyefalva 4 deputati.

Loculu principale pentru intaiulu cercu de alegere e Breticu, pentru alu doilea Sepsi-Szent-Gyorgy, pentru alu treilea Kézdi-Vasarhely si pentru alu patrulea Illyefalva; la acestea se voru incorpora in proportiune cu cele 4 locuri de depu-

tati comunitati cu unu numeru de suflete coresponditoru.

20. Scaunulu Odorheiului trame cu opidulu Odorhei si Olahfalu 4 deputati.

Loculu principale pentru intaiulu cercu de alegere e Odorhei.

Cercurile acestea de alegere capata unu numeru potrivit de comunitati cu unu numeru de suflete coresponditoru.

21. Scaunulu Muresului

	tramite	2	deputati
22. " Ariesiolui	2	"	
23. " Sibiuului	2	"	
24. " Mediasiului	2	"	
25. " Sebisului	1	"	
26. " Mercurei	1	"	
27. " Cincului mare	1	"	
28. " Cahalmului	1	"	
29. " Nocrichului	1	"	
30. " Orasciei	1	"	
31. " Sighisorei	1	"	
32. Districtulu Brasovului	2	"	
33. " Bistratiei	1	"	

cu totulu — 75 deputati.

§. 2. Spre scopulu alegerei unui deputatu, e de a se forma cîte unu cercu de alegere deosebitu, si fiacare cercu de alegere nu poate alege fara numai unu deputatu dietale.

§. 3. Dreptulu de alegere ilu posedu toti cetatenii patriei fara deosebire de religiune si nationalitate, deca posedu calitatile recerate in punctele a, b, c, d, e, din §§. 1. 3. si 2 ai artic. V. din Posionu din an. 1847/8, mai departe — dupa ce lucrurile urbariale nu erau acomodate in Transilvania — toti aceia, cari in locu de $\frac{1}{4}$ posessione au impreuna cu consordea, respective cu copiii loru minoren, ca proprietate esclusive o mosia de cincispradieci jugere catastrale.

§. 4. Cu privire la impartirea comitatelor, districtelor, scaanelor si municipiilor reg. in cercuri electorale, precum si cu privire la procederea alegerei de deputati se estindu §§ 7—27 din art. de lege V. din Posionu an. 1847/8 si asupra Transilvaniei.

§. 5. Artic. de lege II. alu dietei din Clisiu din anul 1848, carele sau facutu numai pentru unu casu, precum si toti acei articuli de lege, prin cari se asecura dreptulu Transilvaniei, de a avea diet'a sea deosebita, se stergu.

Domnule Redactoru! Me rogu a se da locu urmatorelor de publicu interesu in pretiuit'a fofia a domniei vostre, sia chiaru pre lunga solutiunea competitiinelor.

In cursu de 20 ani, de cîndu ocupu functiune publica in patria, mi-am tenu tu de cea mai sânta detoria, a inainta dupa puteri in sfer'a mea de lucrare instructiunea populara la români nostri, cari au cea mai mare lipsa de radu in acesta directiune, si ici-colo mi-au succesu intreprinderile, cari la tempulu seu s'au facutu cunoscute.

Fiindu acum in cesti din urme 8 ani vice-capitanulu in districtulu tieiei Fagarasiului, unu districtu nu numai totu locuitu de români, dar leganu romanime, locu clasnic si istoric, ore-cîndu ducatulu lui Radu-Negru-Voda, — si vedindu, ca in capital'a acestui'a, in Fagarasiu romanimea e tare decaduta si misera, in contielegere si cu alti bărbati nationalisti buni mi-am propus de a conlucra pentru iniatiarea unei scôle principali române aici in locu, unde sa se adune tinerimea din pregiuri spre a se cresc si lumină dupa recentia a tempului de astazi.

Spre acestu scopu inca din anul 1865 am colandat in tota comunele circum-vecine si emu induplecatu representantile loru la subscrieri pentru o fundatiune scolarie. Cu tota osteneala si persuasiunea am esbutit uisa a adună numai sum'a de 9000 fl. v. a. care fiindu pre mica, Inaltulu regiu Guberniu transilvanu au denegatu aprobarea statutelor scolare acolo asternute, pâna ce scol'a se va funda mai bine.

Deci neputendo-mi ajunge scopulu aici in districtu, avendo si ore-cari afaceri familiare, m'am decisu in interesulu acestei fundatiuni, de a intreprinde o caletoria in România, unde in tineretie studiasem si inainte de a. 1848 servisem ca profesor castigandu-mi cu acea ocasiune multi factori, amici si discipli in puzetiune sociale avantajosa.

Pre acesti de nni conationali in Ion'a treonta Septembre i-am cercetatu unul cîte unul, le-am cunincat propusulu si am facutu apela la sentimentul de umanitate si romanismu alu dloru, ca se me sprinseca cu mediulce materiali, de care potu despune.

Resultatulu apostolatului meu la Bucuresci este urmatoriu.

Domnulu C. A. Roseti, proprietaru de tipografia in Bucuresci au binevoitu a tiperi gratis 100. de filere de subscriptiune in pretiu de lei noi 20 sau florini 8 cari s'au impartit la colectantii binevoitori asiá:

Nr. cur. alu listei de sub- scrip- tiune.	parti- ci- pan- tilor u	Numele si conume- binefactorilor	Sum'a versata in valu'a redusa in româna val. aus		
			lei	bani	fl. xr.
1	—	Dlu. A. Treb. Sau- rianu, decanulu fa- tatei de litere dela anonimi in bani apoi cărti in pretiu de	235	98	70
2	—	Dlu Vasiliu Alezan- drescu Urechia mem- bru societatei aca- demice.	141	56	22
3	—	Dlu Dimitriu Zamfi- rescu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	2000	840	—
4	4	Dela Domni'a sea Dlu Dimitriu Zamfi- rescu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	20	8	40
5	5	Dela Domni'a sea Dlu Dimitriu Zamfi- rescu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	23	50	9 87
6	6	D. I. Codrescu de- putatu	20	8	40
7	7	D. I. Agariciu de- putatu	20	8	40
8	8	D. I. Lec'a deputatu Latulu	23	50	9 87
9	9	Dnulu St. Beloescu Consiliariu la curtea casativa si deputatu	20	8	40
10	10	Dlu Ach. Theochari deputatu	20	8	40
11	11	D. N. G. Gogosia deputatu	20	8	40
12	12	D. N. Moscu dep. D. C. Platonu pro- fesoru si deputatu	20	8	40
13	13	D. Dr. Fetu Presie- dintele camerei le- gislatice	23	50	9 87
14	14	D. Sandu Miclescu deputatu	23	50	9 87
15	15	D. Petriceicu Hasdeu deputatu	11	75	4 94
16	16	D. Boice Radianu deputatu	11	75	4 93
17	17	D. B. Zacharia dep. D. Radu Campianu advocatu si deputatu	11	75	4 93
18	18	D. Gregoriu Heliade deputatu	20	8	40
19	19	D. Apostolu Man- escu dep.	20	8	40
20	20	D. Georgiu Petrescu deputatu	20	8	40
21	21	D. Lazarescu deputatu	10	4	20
22	22	D. Dr. Georgiu Po- lizu			

Redactorul respunditorului Nicolau Cristea

Editor'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.